

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004386

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-12-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куценко Дмитро Миколайович

2. Dmytro M. Kutsenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6379-2330

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 073

Назва наукової спеціальності: Менеджмент

Галузь / галузі знань: управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Менеджмент

Дата захисту: 26-02-2026

Спеціальність за освітою: Менеджмент

Місце роботи здобувача: Фаховий коледж Приватного закладу вищої освіти "Східноєвропейського університету імені Рауфа Аблязова"

Код за ЄДРПОУ: 26358130

Місцезнаходження: вулиця Нечуя- Левицького, Черкаси, Черкаський р-н., 18028, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 5

Повне найменування юридичної особи: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125622

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18031, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125622

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18031, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.92

Тема дисертації:

1. Трансформації механізму управління економічною безпекою підприємства під впливом кадрових ризиків
2. Transformation of the Economic Security Management Mechanism of an Enterprise Under the Influence of Personnel Risks.

Реферат:

1. Реферат узагальнює результати дисертаційного дослідження, присвяченого трансформації механізму управління економічною безпекою підприємства під впливом кадрових ризиків у реаліях цифрової економіки та воєнного часу. Актуальність теми зумовлена посиленням дестабілізуючого впливу цифровізації, дефіциту людського капіталу, воєнних загроз і структурних змін у системах менеджменту підприємств. У роботі уточнено сутність економічної безпеки підприємства як об'єкта управління та обґрунтовано її людиноцентричний характер. Доведено, що кадрові ризики мають системний вплив на функціональну спроможність механізму управління економічною безпекою та потребують інтеграції у його архітектуру. Запропоновано оновлену структуру механізму управління економічною безпекою з урахуванням ризиків цифровізації, тенденцій Індустрії 4.0 та розширення функціональних векторів управління. Проаналізовано

методичні підходи до оцінювання рівня економічної безпеки та ефективності відповідного механізму. Удосконалено діагностичний інструментарій шляхом застосування експрес-оцінювання на основі експертного опитування управлінського персоналу, що забезпечує оперативність і прикладну спрямованість управлінських рішень. Обґрунтовано доцільність стратегічної трансформації механізму управління економічною безпекою із використанням проектного підходу. Визначено стратегічні орієнтири трансформації в умовах моделі світу BANI та запропоновано напрями оновлення кадрової політики підприємства як інструменту мінімізації ризиків управління інтелектуально-кадровою безпекою.

2. The abstract summarizes the results of a dissertation research focused on the transformation of the enterprise economic security management mechanism under the influence of personnel risks in the context of the digital economy and wartime conditions. The relevance of the study is driven by the increasing impact of digitalization, labor shortages, military threats, and structural changes in enterprise management systems. The essence of enterprise economic security as an object of management is clarified, emphasizing its human-centered nature. It is substantiated that personnel risks have a systemic impact on the functional capacity of the economic security management mechanism and should be integrated into its structure. An updated framework of the economic security management mechanism is proposed, taking into account digitalization risks, Industry 4.0 trends, and expanded functional management vectors. Methodological approaches to assessing the level of economic security and the effectiveness of its management are analyzed. Diagnostic tools are improved through the application of express assessment based on expert surveys of management personnel, ensuring efficiency and practical relevance of managerial decisions. The necessity of strategic transformation of the economic security management mechanism using a project-based approach is substantiated. Strategic guidelines for transformation within the BANI world model are identified, and directions for updating enterprise personnel policy as a tool for minimizing risks in managing intellectual and personnel security are proposed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Zachosova N.V., Kutsenko D.M., Koval O.V. Strategy and mechanism of enterprises financial and economic security management in the conditions of war, Industry 4.0 and BANI world. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2022. Vol 4(45). P. 223-233. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.4.45.2022.3819>.
- Зачосова Н.В., Коваленко А.О., Куценко Д.М. Кадрова політика у механізмі управління економічною безпекою в умовах Четвертої промислової революції. Академічний огляд. 2022. No 2 (57). С.142-158. DOI: <https://doi.org/10.32342/2074-5354-2022-2-57-11>.
- Kutsenko D., Lych Y. Personnel recruitment in wartime and under the influence of digitalization: personnel risks for the economic security management mechanism of the enterprise. Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор». 13 2025. Випуск 3 (80). С. 394-398. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.80-67>.
- Куценко Д.М. Експертна оцінка у процесі діагностики рівня економічної безпеки підприємств з метою прийняття управлінських рішень. Науковий вісник ПУЕТ. Серія «Економічні науки». 2021. No 2 (103). С. 7-11. DOI: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2021-2-1>.

- Рябуха О.О., Куценко Д.М., Коваль О.В. Особливості формування та функціонування системи фінансово-економічної безпеки промислового підприємства в умовах Індустрії 4.0: стратегічний аспект. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія Економічні науки. 2020. № 4. С. 63-72. DOI: <https://doi.org/10.31651/2076-5843-2020-3-63-72>.
- Зачосова Н.В., Куценко Д.М., Діденко Т.М. Сутність інновацій та їх місце в структурі чинників економічної безпеки. Економічний простір. 2020. № 159. С. 66-70. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/159-13>.
- Matukhno Y., Kutsenko D. The need for transformations of enterprises' mechanism of economic security management in the context of the Fourth Industrial Revolution risks spread. Modern Economics. 2020. No 23. P. 125-129. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V23\(2020\)-20](https://doi.org/10.31521/modecon.V23(2020)-20).
- Kutsenko D., Kibalnyk L. Assessment of the level of economic security of industrial enterprises: approaches, methods, tools. Bulletin of the Cherkasy National University. Economic Sciences. 2020. Issue 2. P. 44-52. DOI: <https://doi.org/10.31651/2076-5843-2020-2-44-52>.
- Kutsenko D. Orienters of strategic management of financial and economic security of enterprises: interests, challenges, risks. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія економічні науки. 2019. № 2. С. 50-58. DOI: <https://doi.org/10.31651/2076-5843-2019-2-50-58>.
- Носань Н.С., Куценко Д.М. Основи забезпечення фінансово- економічної безпеки на мікро- та макрорівнях: українські реалії. Проблеми системного підходу в економіці. 2019. Випуск 2(70). Частина 1. С. 51-56. DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2019-2-7>.
- Носань Н.С., Куценко Д.М. Теоретичні засади управління фінансово- економічною безпекою на сучасному етапі розвитку безпекознавства. Вісник Черкаського національного університету. Серія Економічні науки. 2019. № 1. С. 74-83. DOI: <https://doi.org/10.31651/2076-5843-2019-1-74-83>.
- Kutsenko D.M. Adapting enterprise economic security management mechanism to wartime risks through the prism of project management. Economics, Finance and Management Review. 2025. No 2(22). P. 143-152. Index Copernicus. DOI: <https://doi.org/10.36690/2674-5208-2025-2-143-152>
- Kutsenko D.M. Methodical approaches to estimating the level of economic security of industrial enterprises. European journal of economics and management. 2020. Volume 6, Issue 1. P. 77-82. URL: https://eujem.cz/wp-content/uploads/2020/eujem_2020_6_1/12.pdf.
- Куценко Д.М. Можливості використання проектного підходу у процесі формування механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємства. Сучасна парадигма економічної безпеки: інноваційні механізми імплементації: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції / заг. ред.: О.М. Левченко, Ю.А. Бондар, І.В. Щоголева. Кропивницький: РВВ ЦДУ імені Володимира Винниченка, 2025. Частина I. С. 143-146.
- Зачосова Н.В., Куценко Д.М., Паляниця К.К. Фінансова стійкість як елемент механізму управління економічною безпекою підприємства. Міжгалузеві бізнес-інтеграції у сфері виробництва товарів і послуг: матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. Інтернет-конф. здобувачів вищої освіти і молодих вчених (5 грудня 2024 р., м. Хмельницький, м. Херсон) / за ред. Р.М. Набоки. Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2024. 305 с. С. 242-244.
- Зачосова Н.В., Куценко Д.М., Коваль О.В., Коваленко А.О. Проблеми забезпечення фінансово-економічної безпеки в умовах воєнного стану. Сучасні тенденції розвитку менеджменту та фінансово-економічної безпеки : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. 19 травня 2022 року. Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2022. С.16-19. (0,18 д.а., особистий внесок автора: охарактеризовано проблему неготовності персоналу підприємств до поведження у критичних ситуаціях з метою відновлення стану його економічної безпеки
- Zachosova N., Kutsenko D., Koval O., Kovalenko A. Management of financial and economic security of critical infrastructure objects in the conditions of risks of quarantine restrictions: strategic and personnel aspects. Monitoring, Modeling and Management of Emergent Economy (M3E 2 п 2021): 9th International conference, May 26-28, 2021, Odessa, Ukraine. SHS Web of Conferences 107, 02002 (2021) M3E 2 2021. DOI:

<https://doi.org/10.1051/shsconf/202110702002>. (0,9 д.а., особистий внесок автора: виявлено стратегічні

- Куценко Д.М. Передумови використання комплексного підходу до формування механізму управління економічною безпекою. Економічна та інформаційна безпека: актуальні питання та інновації: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 4 листоп. 2021 р.). Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2021. С.138-141.
- Куценко Д.М., Зачосова Н.В. Проблеми управління економічною безпекою критичної інфраструктури України за Індустрії 4.0. Актуальні питання державотворення в контексті сучасних цивілізаційних викликів: збірник тез доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної інтернет- конференції, м. Черкаси, 26-27 листопада 2020 року. Черкаси: Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова, 2020. С. 225-227. (0,1 д.а., особистий внесок автора: запропоновано підходи до вирішення проблем управління економічною безпекою підприємств, які належать до об'єктів критичної інфраструктури
- Куценко Д.М. Особливості оцінювання ефективності управління економічною безпекою промислових підприємств. Теорія та практика менеджменту: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (13 травня 2020 р.) / Відп. ред. проф. Л. Черчик. Луцьк, 2020. С. 217-219.
- Куценко Д.М. Базові засади функціонування механізму управління економічної безпеки промислових підприємств в умовах цифрової поведінкової економіки. Актуальні проблеми зміцнення економічної безпеки держави та суб'єктів господарської діяльності: збірник тез доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції (10 квітня 2020 р.) / упор. І. О. Ревак. Львів: ЛьвДУВС, 2020. С.96-99.
- Куценко Д.М. Проблеми формування та функціонування механізму управління економічною безпекою промислових підприємств. Актуальні проблеми природничих і гуманітарних наук у дослідженнях молодих учених «Родзинка – 2020»: матеріали XXII Всеукраїнської наукової конференції молодих учених. Черкаси: ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2020. С. 146-147.
- Куценко Д.М. Теоретичні підходи до формування механізму управління економічною безпекою підприємств. Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти: матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 18-20 березня 2020 р. Львів: ЛНАУ, 2020. С. 206-208
- Куценко Д.М. Вади системи забезпечення механізму управління економічною безпекою промислових підприємств. Відкриті еволюціонуючі системи : матеріали п'ятої міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 19-21 травня 2020 р.). Збірник праць. За. ред. В. О. Дубка, В. Б. Кисельова. К. : ФОП Маслаков. 2020. С. 252-254.
- Zachosova N., Kutsenko D., Koval O., Kovalenko A. Financial and economic security management in the digital economy: aspects of strategic, personnel, project and risk management. Global Challenges and Threats to National Economies Nowadays. India, Ukraine, Brazil & Greater Mekong Subregion. International Conference – 2020-IUBGMS 2020. 20, 21, 22 November 2020. P. 39-
- Куценко Д.М. Проблеми формування механізму управління економічною безпекою підприємств. Сучасні напрямки розвитку економіки і менеджменту на підприємствах України: зб. матеріалів V Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти та молодих вчених (21 лист. 2019 р.) / Харків. нац. автомобільно-дорожн. ун-т. Харків: ХНАДУ, 2019. С.488-490.
- Куценко Д.М. Актуальність розробки механізму управління економічною безпекою промислових підприємств. Формування ефективних механізмів державного управління та менеджменту в умовах сучасної економіки: теорія і практика: матеріали VII Міжнародної заочної науково- практичної конференції 29 листопада 2019 р. / за ред. В. М. Огаренка, О. В. Покатаєвої та ін. Запоріжжя: КПУ, 2019. С. 446-448

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: Роботу виконано відповідно до плану науково-дослідних робіт Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, і вона була фрагментом наступних тем: теми «Інноваційні підходи до державного регулювання фінансової безпеки України» (номер державної реєстрації 0117U000578), у межах якої було запропоновано засади побудови ефективного механізму управління комплексною системою економічної безпеки промислових підприємств з метою стабілізації їх господарського стану у системі забезпечення національної фінансової безпеки та встановлено відмінності безпеки орієнтованого менеджменту суб'єктів господарювання різних видів економічної діяльності; теми «Парадигми управління системами і процесами для забезпечення фінансово-економічної безпеки на мікро- та макрорівнях» (номер державної реєстрації 0120U100615), при роботі над якою було окреслено можливості підвищення ефективності функціонування механізму управління економічною безпекою підприємства завдяки його структурним і функціональним трансформаціям, а також розроблено методичні підходи до оцінювання рівня його дієвості і впливу на стан економічної безпеки підприємства; та теми «Проблеми управління організаціями на шляху сталого розвитку» (номер державної реєстрації 0125U000127), що дозволила сфокусувати дослідження на контексті кадрових ризиків, з якими зустрічаються підприємства у спробах досягти цілей сталого розвитку, керуючись принципами безпеки орієнтованого менеджменту у стратегіях масштабування власної діяльності, та надати пропозиції щодо використання інструменту мотивації персоналу як елемента забезпечення успіху трансформацій механізму управління економічною безпекою.

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білик Вікторія Вікторівна
2. Viktoriia V. Bilyk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1809-0804

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125622

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18031, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Живко Зінаїда Богданівна

2. Zinaida B. Zhyvko

Кваліфікація: д.е.н., професор, 21.04.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4045-669X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Українська державна льотна академія

Код за ЄДРПОУ: 45826348

Місцезнаходження: вул. Степана Чобану, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Анна Михайлівна

2. Anna M. Shevchenko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4904-9572

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський державний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05390336

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Герасименко Олена Михайлівна

2. Olena M. Herasymenko

Кваліфікація: д. е. н., доц., 21.04.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3144-0709

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125622

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18031, Україна

